ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

6. mai 2009 *

Kohtuasjas T-116/04,

Wieland-Werke AG, asukoht Ulm (Saksamaa), esindajad: advokaadid R. Bechtold ja U. Soltész,

hageja,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: É. Gippini Fournier ja H. Gading, hiljem É. Gippini Fournier, O. Weber ja K. Mojzesowicz,

kostja,

mille ese on nõue tühistada hagejale komisjoni 16. detsembri 2003. aasta otsuse K (2003) 4820 (lõplik), mis käsitleb [EÜ] artikli 81 ja EMP lepingu artikli 53 kohaldamise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

menetlust (juhtum COMP/E-1/38.240 – Tööstuslikud torud), artikli 2 punkti a alusel määratud trahv või vähendada selle summat,

EUROOPA ÜHENDUSTE
ESIMESE ASTME KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: koja esimees M. E. Martins Ribeiro, kohtunikud S. Papasavvas ja N. Wahl (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik C. Kantza,

arvestades kirjalikus menetluses ja 5. märtsi 2008. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

1 Wieland-Werke AG (edaspidi „Wieland” või „hageja”) on börsil noteerimata Saksa ettevõtja, mille asukoht on Ulmis (Saksamaa). Hageja on sellise kontserni emaettevõtja, mis tegutseb üle terve maailma ja tegeleb peamiselt vasest ja vasesulamitest pooltoodete ja eritoodete tootmise, müümise ja turustamisega.

2 Pärast seda, kui Mueller Industries Inc. oli esitanud komisjonile teabe, teostas viimane nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määruse nr 17 esimene määrus asutamislepingu artiklite [81] ja [82] rakendamise kohta (EÜT 1962, 13, lk 204; ELT eriväljaanne 08/01, lk 3) artikli 14 alusel 2001. aasta märtsis etteteatamata uurimised järgmiste äriühingute ruumides: KME Germany AG (endine KM Europa Metal AG), KME France SAS (endine Tréfimétaux SA), KME Italy SpA (endine Europa Metalli SpA) (edaspidi ühiselt „KME" või „KME kontsern"), Outokumpu Oyj ja Luvata Oy (endine Outokumpu Copper Products Oy) (edaspidi ühiselt „Outokumpu") ning hageja.

3 9. aprillil 2001 tegi Outokumpu komisjonile ettepaneku teha koostööd vastavalt komisjoni teatisele, mis käsitleb trahvide määramata jätmist või vähendamist kartellide puhul (EÜT 1996, C 207, lk 4; edaspidi „1996. aasta koostööteatis"). Sellekohase märgukirja esitas ta 30. mail 2001.

4 Vastuseks määruse nr 17 artikli 11 lõike 2 alusel koostatud informatsiooninõudele, mille komisjon saatis 2002. aasta juulis KME kontsernile ja Wielandile, palus viimane 30. septembril 2002 kohaldada tema suhtes 1996. aasta koostööteatist.

5 Selle sama informatsiooninõude peale palus KME kontsern 15. oktoobril 2002 omakorda nimetatud koostööteatise kohaldamist.

6 Pärast seda, kui komisjon oli läbi viinud uurimise, mis sisaldas täiendavaid kontrolle Outokumpu ja KME kontserni ruumides, osalenud kohtumistel Outokumpu, KME kontserni ja Wielandi esindajatega ning saatnud KME kontsernile ja Wielandile määruse nr 17 artikli 11 alusel täiendavad informatsiooninõuded, algatas ta 2003. aasta juulis rikkumise tuvastamise menetluse ja võttis vastu vastuväiteteatise, mille

adressaadid olid KME kontsern, hageja ja Outokumpu. Kuna adressaadiks olevad ettevõtjad ei taotlenud enda ärakuulamist, siis seda ka ei korraldatud.

7 16. detsembril 2003 võttis komisjon vastu otsuse K(2003) 4820 (lõplik), mis käsitleb [EÜ] artikli 81 ja EMP lepingu artikli 53 kohaldamise menetlust (juhtum COMP/E-1/38.240 – Tööstuslikud torud) (edaspidi „vaidlustatud otsus"), mille kokkuvõte avaldati 28. aprilli 2004. aasta Euroopa Liidu Teatajas (ELT L 125, lk 50).

8 Vaidlustatud otsusest nähtub, et 1980-ndate aastate lõpus leppisid tootjad, kes moodustasid kliima- ja külmutusseadmetes kasutatavate torude kvaliteedi ühenduse (Cuproclima Quality Association; edaspidi „Cuproclima") ja kelle hulgas oli ka hageja, kokku koostöös konkurentsiküsimustes.

9 Kohtumised, mida Cuproclima korraldas kaks korda aastas, kujutasid endast korrapärast võimalust arutada pärast ametliku päevakorra ammendumist hindasid ja määrata need kindlaks ning leppida kokku muudes tööstuslikke torusid puudutavates kaubandustingimustes. Neid konkurentsieeskirjadega vastuolus olevaid kohtumisi täiendas asjaomaste ettevõtjate vaheline kahepoolne teabevahetus. Asjaomased ettevõtjad määrasid kindlaks tööstuslike torude hinnasuunad ja muud kaubandustingimused, kooskõlastasid hinnatõusud, jagasid omavahel kliendid ja turuosad ning kontrollisid oma konkurentsivastaste kokkulepete järgimist, esiteks määrates turgudele juhid ja teiseks vahetades konfidentsiaalseid andmeid.

10 Vaidlustatud otsus sisaldab eelkõige järgmisi sätteid:

„Artikkel 1

Järgmised ettevõtjad rikkusid [EÜ] artikli 81 lõike 1 ja alates 1. jaanuarist 1994 EMP lepingu artikli 53 lõike 1 sätteid, osaledes märgitud ajavahemikel kokkulepetes ja kooskõlastatud tegevustes, mis seisnesid hindade kindlaksmääramises ja turgude jagamises tööstuslike torude sektoris:

a) [Wieland] 3. maist 1988 kuni 22. märtsini 2001;

b) Outokumpu […], üksinda 3. maist 1988 kuni 30. detsembrini 1988 ning koos [Luvataga] 31. detsembrist 1988 kuni 22. märtsini 2001;

c) [Luvata], 31. detsembrist 1988 kuni 22. märtsini 2001 (koos Outokumpuga […]);

d) [KME Germany], üksinda 3. maist 1988 kuni 19. juunini 1995 ja koos [KME France'i] ning [KME Italy'ga] 20. juunist 1995 kuni 22. märtsini 2001;

e) [KME Italy], koos [KME France'iga] 3. maist 1988 kuni 19. juunini 1995 ning koos [KME Germany] ja [KME France'iga] 20. juunist 1995 kuni 22. märtsini 2001;

f) [KME France], koos [KME Italy'ga] 3. maist 1988 kuni 19. juunini 1995 ning koos [KME Germany] ja [KME Italy'ga] 20. juunist 1995 kuni 22. märtsini 2001.

Artikkel 2

Artiklis 1 nimetatud rikkumiste eest määratakse järgmised trahvid:

a) [Wieland]: 20,79 miljonit eurot;

b) Outokumpu […] ja [Luvata], solidaarselt: 18,13 miljonit eurot;

c) [KME Germany], [KME France] ja [KME Italy], solidaarselt: 18,99 miljonit eurot;

d) [KME Germany]: 10,41 miljonit eurot;

e) [KME Italy] ja [KME France] solidaarselt: 10,41 miljonit eurot." [siin ja edaspidi on osundatud õigusakti tsiteeritud mitteametlikus tõlkes]

11 Esiteks leidis komisjon trahvi lähtesumma kindlaksmääramise osas, et rikkumine, mis seisnes peamiselt hindade kindlaksmääramises ja turgude jagamises, oli oma laadilt väga raske rikkumine (vaidlustatud otsuse põhjendus 294).

12 Rikkumise raskusastme kindlaksmääramisel arvestas komisjon ka asjaolu, et kartell hõlmas kogu Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) territooriumi (vaidlustatud otsuse põhjendus 316). Lisaks sellele uuris komisjon rikkumise tegelikku mõju ja tuvastas, et kartellikokkulepe „mõjutas kogu turgu" (vaidlustatud otsuse põhjendus 314).

13 Viimati mainitud tõdemusele jõudmisel tugines komisjon eelkõige järgmistele tõenditele. Esiteks võttis ta arvesse kartellikokkuleppe rakendamist, tuginedes asjaolule, et osapooled vahetasid omavahel teavet müügimahtude ja hinnatasemete kohta (vaidlustatud otsuse põhjendus 300). Teiseks kinnitasid toimikumaterjalid, et hinnad langesid siis, kui salajast kokkulepet rangelt ei järgitud, ja tõusid oluliselt muudel perioodidel (vaidlustatud otsuse põhjendus 310). Kolmandaks viitas komisjon kartelliliikmete ühisele turuosale, mis oli 75–85% (vaidlustatud otsuse põhjendus 310). Neljandaks tuvastas komisjon, et kartellikokkuleppe poolte vastavad turuosad jäid kogu rikkumise perioodil suhteliselt stabiilseks, isegi kui nende kliendid mõnikord muutusid (vaidlustatud otsuse põhjendus 312).

14 Lõpuks võttis komisjon rikkumise raskusastme kindlaksmääramise raames arvesse veel ka asjaolu, et tööstuslike vasktorude turg kujutas endast olulist sektorit, mille väärtuseks EMP tasandil hinnati kuni 288 miljonit eurot (vaidlustatud otsuse põhjendus 318).

15 Kõiki neid asjaolusid arvestades järeldas komisjon, et kõnealust rikkumist tuleb pidada väga raskeks (vaidlustatud otsuse põhjendus 320).

16 Teiseks rakendas komisjon asjaomaste ettevõtjate suhtes erinevat kohtlemist, et võtta arvesse iga ettevõtja tegelikku majanduslikku suutlikkust kahjustada oluliselt konkurentsi. Selles osas tuvastas komisjon erinevuse turuosade vahel, mida EMP tööstuslike torude turul omasid ühelt poolt KME kontsern, kes oli [*konfidentsiaalne*] [1]% suuruse turuosaga EMÜ turul juhtiv ettevõtja, ning teiselt poolt Outokumpu ja Wieland, kelle turuosad oli vastavalt [*konfidentsiaalne*]% ja 13,4%. Seda erinevust arvestades määrati Outokumpule ja Wielandile määratud trahvi lähtesummaks 33% sellest, mis määrati KME kontsernile, ehk 11,55 miljonit eurot Outokumpule ja Wielandile ning 35 miljonit eurot KME kontsernile (vaidlustatud otsuse põhjendused 327 ja 328).

17 Kolmandaks, selleks et arvestada vajadust määrata trahv tasemel, mis tagaks selle hoiatava mõju, suurendas komisjon Outokumpule määratud trahvi lähtesummat 50% võrra, mis tegi trahvisummaks 17,33 miljonit eurot, leides, et Outokumpu ülemaailmne käive, mis ületas 5 miljardit eurot, näitas, et tema suurus ja majanduslik võim lubavad nimetatud suurendamist (vaidlustatud otsuse põhjendus 334).

18 Neljandaks kvalifitseeris komisjon 3. maist 1988 kuni 22. märtsini 2001 aset leidnud rikkumise kestuse „pikaks”. Arvestades seega rikkumise kestust, pidas komisjon kohaseks suurendada asjaomastele ettevõtjatele määratud trahvide lähtesummat 10% võrra iga kartellis osaletud aasta eest. Sellest tulenevalt suurendati hagejale määratud trahvi lähtesummat 125% võrra, mistõttu kujunes põhisummaks 25,99 miljonit eurot (vaidlustatud otsuse põhjendused 338, 342 ja 347).

1 – Konfidentsiaalsed andmed on kustutatud.

19 Viiendaks suurendati Outokumpule määratud trahvi põhisummat raskendavate asjaolude alusel korduvuse tõttu 50% võrra, sest ta oli olnud adressaadiks komisjoni 18. juuli 1990. aasta otsusele 90/417/ESTÜ – ESTÜ asutamislepingu artikli 65 kohaldamise menetluses seoses külmvaltsitud roostevabast terasest toodete Euroopa tootjate kokkuleppe ja kooskõlastatud tegevusega (EÜT L 220, lk 28) (vaidlustatud otsuse põhjendus 354).

20 Kuuendaks möönis komisjon kergendavate asjaolude alusel, et ilma Outokumpu koostööta oleks ta suutnud tõendada rikkuva käitumise olemasolu üksnes nelja aasta kohta, ning seetõttu vähendas ta tema trahvi põhisummat 22,22 miljoni euro võrra selliselt, et põhisumma vastab trahvile, mis talle oleks selle perioodi eest määratud (vaidlustatud otsuse põhjendus 386).

21 Seitsmendaks ja viimaseks vähendas komisjon 1996. aasta koostööteatise D-jao alusel trahvisummasid järgmiselt: 50% võrra Outokumpul, 20% võrra Wielandil ja 30% võrra KME kontsernil (vaidlustatud otsuse põhjendused 402, 408 ja 423).

Menetlus ja poolte nõuded

22 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 24. märtsil 2004.

23 Kuna Esimese Astme Kohtu kodade koosseis muutus, kuulub ettekandja-kohtunik nüüd kaheksanda koja koosseisu, mistõttu käesolev kohtuasi määrati sellele kojale.

24 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu suulistele küsimustele kuulati ära 5. märtsi 2008. aasta kohtuistungil.

25 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

– tühistada vaidlustatud otsuse artikli 2 punktis a komisjoni poolt määratud trahv või teise võimalusena seda vähendada;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

26 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

27 Käesolevas asjas viitab hageja oma hagi toetuseks kõigepealt määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ebaseaduslikkusele osas, milles see rikub karistuste seaduslikkuse põhimõtet. Samuti esitab hageja neli väidet, mis tuginevad vastavalt sellele, et rikkumisega puudutatud turu suurust hinnati valesti, et asjaomaste ettevõtjate suurust ei arvestatud kohaselt, et trahvisummat suurendati rikkumise kestuse alusel vääralt ja et 1996. aasta koostööteatist kohaldati hageja suhtes diskrimineerivalt.

28 Trahvisumma arvutamist puudutavate väidete osas tuleb meenutada esiteks, et vaidlustatud otsuse põhjendustest 290–387 nähtub, et komisjon määras rikkumise eest trahvid määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 alusel, ja teiseks, et kuigi komisjon ei viita vaidlustatud otsuses otseselt suunistele määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja ESTÜ asutamislepingu artikli 65 lõike 5 kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (EÜT 1988, C 9, lk 3; ELT eriväljaanne 08/01, lk 171; edaspidi „suunised"), on selge, et ta määras trahvide summa kindlaks suunistes kehtestatud meetodit kohaldades.

29 Kuigi suuniseid ei saa lugeda õigusnormiks, kujutavad need endast käitumisnormi, mis sisaldab viidet järgimisele kuuluvale praktikale ning mida komisjon ei või konkreetsel juhul põhjendamatult eirata (vt Euroopa Kohtu 18. mai 2006. aasta otsus kohtuasjas C-397/03 P: Archer Daniels Midland ja Archer Daniels Midland Ingredients *vs.* komisjon, EKL 2006, lk I-4429, punkt 91 ja viidatud kohtupraktika).

30 Seega peab Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsusega määratud trahvide seaduslikkuse kontrollimise raames kindlaks tegema, kas komisjon teostas oma kaalutlusõigust vastavalt suunistes sätestatud meetodile, ja kui kohus tuvastab, et komisjon ei ole meetodit järginud, peab kohus kontrollima, kas see kõrvalekaldumine on õiguslikult piisavalt õigustatud ja põhjendatud. Siinkohal tuleb märkida, et Euroopa

Kohus on kinnitanud esiteks suuniste enda põhimõtte ja teiseks neis kehtestatud meetodi kehtivust (Euroopa Kohtu 28. juuni 2005. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P: Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, EKL 2005, lk I-5425, punktid 252–255, 266–267, 312 ja 313).

31 Suuniste vastuvõtmisest tulenev komisjoni kaalutlusõiguse piiramine ei ole tegelikult vastuolus komisjonile sisulise kaalutlusruumi säilitamisega. Suunistes on erinevaid paindlikke elemente, mis võimaldavad komisjonil oma kaalutlusõigust kasutada kooskõlas määruse nr 17 sätetega, nagu Euroopa Kohus neid on tõlgendanud (vt eespool punktis 30 viidatud kohtuotsus Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, punkt 267).

32 Lisaks, sellistes valdkondades nagu määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 alusel määratava trahvi summa kindlaksmääramine, kus komisjonil on kaalutlusruum näiteks osas, mis puudutab hoiatamise eesmärgil trahvi suurendamise määra kohaldamist, piirdub nende hinnangute seaduslikkuse kontroll ilmse hindamisvea puudumise kontrollimisega (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 18. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas T-241/01: Scandinavian Airlines System *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-2917, punkt 79).

33 Komisjoni kaalutlusõigus ja selle piirid ei mõjuta ka põhimõtteliselt seda, kuidas ühenduste kohus teostab oma täielikku pädevust (Esimese Astme Kohtu 8. juuli 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-67/00, T-68/00, T-71/00 ja T-78/00: JFE Engineering jt *vs.* komisjon, EKL 2004, lk II-2501, punkt 538), mis annab talle õiguse komisjoni määratud trahvi summa tühistada, seda vähendada või suurendada (vt selle kohta Euroopa Kohtu 8. veebruari 2007. aasta otsus kohtuasjas C-3/06 P: Groupe Danone *vs.* komisjon, EKL 2007, lk I-1331, punktid 60–62; Esimese Astme Kohtu 21. oktoobri 2003. aasta otsus kohtuasjas T-368/00: General Motors Nederland ja Opel Nederland *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-4491, punkt 181).

Määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 õigusvastasuse väide

Poolte argumendid

34 Hageja väidab sisuliselt, et määruse nr 17 artikli 15 lõige 2 ja selle kohaldamine komisjoni poolt tema otsustuspraktikas rikuvad karistuste seaduslikkuse põhimõtet, kuna komisjonil on trahvide summa kindlaksmääramisel peaaegu piiramatu kaalutlusruum ja kuna kõnealune trahvisumma määrati seetõttu kindlaks suvaliselt. Seega on hagejale tehtud ettekirjutus tasuda 20,79 miljonit eurot õigusvastane.

35 Hageja meenutab, et ühenduse õigusnormid peavad järgima karistuste seaduslikkuse põhimõtet, mis on eriti oluline siis, kui õigusnormid on karistavat laadi. Selle põhimõtte kohaselt peavad ühenduse õigusnormid olema õigustatud isikutele selged, täpsed ja ootuspärased ning kui tegemist on sätetega, mis võivad kaasa tuua rahalisi kohustusi, tuleb kindluse ja ootuspärasuse nõuet eriti rangelt täita.

36 Hageja rõhutab, et lisaks peavad ühenduse õigusnormid ootuspäraselt määratlema mitte üksnes karistatava käitumise, vaid samuti sellest isikule kaasnevad õiguslikud tagajärjed. Isegi kui – nagu väidab hageja – ametiasutuse kaalutlusruumi olemasolu võib osutuda vajalikuks, ei saa see siiski olla piiramatu, ja seda eriti juhul, kui tegemist on tuletatud õiguse normiga või karistusõigusliku või „karistusõiguslikuga sarnase" meetmega.

37 Hageja leiab, et nii komisjoni ametlikest avaldustest kui Euroopa Inimõiguste Kohtu (edaspidi „EIK") poolt mõistele „kriminaalmenetlus" antud laiast tõlgendusest tuleneb, et määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 alusel määratud trahvidel on karistusõiguslike normide iseloom. Selle järelduse toetuseks viitab hageja ka ühenduse kohtupraktikale

(Euroopa Kohtu 15. juuli 1970. aasta otsus kohtuasjas 41/69: ACF Chemiefarma *vs.* komisjon, EKL 1970, lk 661, punkt 172 ja järgmised, ning Esimese Astme Kohtu 20. märtsi 2002. aasta otsus kohtuasjas T-15/99: Brugg Rohrsysteme *vs.* komisjon, EKL 2002, lk II-1613, punkt 123).

38 Hageja väidab, et määrus nr 17, mis sätestab üksnes, et trahvisumma kindlaksmääramisel tuleb arvestada rikkumise „raskusastet ja kestust", ei vasta seaduse selguse ja ootuspärasuse nõudele. Nõukogu ei ole täitnud EÜ artiklis 83 ettenähtud kohustust selgelt piiritleda komisjonile antav pädevus.

39 Hageja väidab samuti, et määruse nr 17 artikli 15 lõige 2 ei näe ette trahvisumma ülempiiri, mis tähendab, et sõltuvalt rikkumisest lubab nimetatud artikkel komisjonil määrata trahve miljonist eurost kuni mitmekümne miljardi euroni teatud ülemaailmsete kontsernide puhul. See tähendab, et seadus ei määratle trahvisummat eelnevalt, vaid selle määrab ainuõiguslikult kindlaks komisjon. Seega võib trahvisumma olla suvaline ja kontrollimatu. Seetõttu rikub see artikkel kõrgemalseisvat ühenduse normi (karistuste seaduslikkuse põhimõtet) ja Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist (EIÕK) ning EIK praktikast tulenevaid põhiõigusi seoses karistusõiguslike normide määratlemisega.

40 Hageja leiab, et määruse nr 17 artikli 15 lõige 4, mille kohaselt ei kuulu trahve määravad otsused karistusõiguse valdkonda, ei mõjuta tema arutluskäiku, sest esiteks peab iga ühenduse õigusnorm, sõltumata sellest, kas see kuulub karistusõiguse valdkonda või mitte, järgima karistuste seaduslikkuse põhimõtet, ja teiseks ei ole EIK praktika kohaselt määrav mitte õigusakti määratlus, vaid selle sisu.

41 Hageja väidab lisaks, et suunised ei paranda määruse nr 17 ebatäpsust ja ebaselgust. „Väga raskeks" kvalifitseeritud rikkumiste eest määratakse trahvide lähtesumma kindlaks suvaliselt ja sõltumata ettevõtja käibest. Hageja väidab samuti, et igal juhul ei kujuta suunised endast „seadust" EIÕK tähenduses. Seda silmas pidades rõhutab hageja, et suunised on siduvad üksnes komisjonile ja mitte kohtule, kellel on täielik pädevus viia läbi kontrolli komisjoni otsuste üle.

42 Hageja leiab, et kuna kohus on pädev lõplikult määrama trahvisummasid, ei ole suunised nende jaoks siduvad, sest suunistel puudub igasugune mõju EIÕK artikli 7 tähenduses karistusseaduse sätte seaduslikkuse hindamisele. Lisaks märgib hageja, et Esimese Astme Kohus leidis hiljuti, et trahvisummade kindlaksmääramise õiguslik raamistik on määratletud üksnes määruses nr 17.

43 Peale selle leiab hageja, et määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 õigusvastasust ei paranda ka asjaolu, et komisjoni määratud trahvisummade üle teostab täieliku pädevuse alusel kontrolli ühenduste kohus.

44 Lisaks rõhutab hageja, et kui säte rikub karistuste seaduslikkuse põhimõtet, siis ei saa seda parandada pelga põhjendusega, et nimetatud sätte kohaldamisel järgiti proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid.

45 Hageja väidab samuti, et kuigi on võimalik, et määruse nr 17 artikli 15 lõige 2 oli karistuste seaduslikkuse põhimõttega kooskõlas selle sätte kehtestamise ajal, siis enam see nii ei ole, kuna äriühingute käibed on tänapäeval oluliselt suuremad kui varem.

46 Lõpuks väidab hageja, et igal juhul ja sõltumata määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 seaduslikkusest peab komisjon trahvisummade kindlaksmääramisel kasutama oma tegutsemisruumi karistuste seaduslikkuse põhimõtet silmas pidades. Seega oleks komisjon pidanud oma otsustuspraktika ja suunistega tooma trahvisummade kindlaksmääramise valdkonda teatud läbipaistvust ja ootuspärasust. Ometi ei ole ta seda teinud, pidades olulisemaks karistuse hoiatavat mõju.

47 Komisjon palub hageja väide tagasi lükata.

Esimese Astme Kohtu hinnang

48 Mis puudutab väiteid selle kohta, et komisjon oleks pidanud oma otsustuspraktika ja suunistega tooma trahvisummade kindlaksmääramise valdkonda teatud läbipaistvust ja ootuspärasust, siis tuleb tõdeda, et see argument ei sisalda määruse nr 17 või vaidlustatud otsuse suhtes ühtegi konkreetset õiguslikku etteheidet, vaid sõnastab soove seoses komisjoni poliitika praktilise elluviimisega. Seega tuleb see argument tagasi lükata kui tulemusetu.

49 Sisulisest küljest piisab, kui märkida, et Esimese Astme Kohtu 5. aprilli 2006. aasta otsusest kohtuasjas T-279/02: Degussa *vs.* komisjon (EKL 2006, lk II-897, punktid 66–88) ja 27. septembri 2006. aasta otsusest kohtuasjas T-43/02: Jungbunzlauer *vs.* komisjon (EKL 2006, lk II-3435, punktid 69–92) tuleneb selgelt, et hageja esitatud õigusvastasuse väitega ei saa nõustuda. Lisaks on seda kohtupraktikat just kinnitanud Euroopa Kohtu 22. mai 2008. aasta otsus kohtuasjas C-266/06 P: Evonik Degussa *vs.* komisjon ja nõukogu (kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punktid 36–63).

50 Seetõttu tuleb õigusvastasuse väide tagasi lükata.

Esimene väide, mis tugineb rikkumisega kahjustatud sektori suuruse mittekohasele hindamisele

Poolte argumendid

51 Hageja väidab, et komisjon, hinnates asjaomase turu väärtuseks 288 miljonit eurot, liialdas selle suurusega ja sellest tulenevalt rikkumise raskusastmega, mille tõttu määrati ülemäära suur trahv. Samuti väidab ta, et komisjoni põhjendus seoses hageja käibe arvutamisega on ebapiisav ja kujutab endast seetõttu EÜ artikli 253 rikkumist.

52 Hageja märgib, et tööstuslike torude sektoris moodustub toodete koguhind tavaliselt vase hinnast, mis põhineb noteeringul London Metal Exchange'il (Londoni metallibörs; edaspidi „LME"), ja töötlemishinnast, mis vastab tootja poolt lisatavale väärtusele (edaspidi „töötlemismarginaal"). Tööstuslike torude valmistamiseks vajaliku toormaterjali hangib kas klient või torude tootja ise, kes lisab selle maksumuse koguhinda.

53 Hageja leiab, et asjaomase turu suurus on määrav, et hinnata rikkumise raskust ja määrata kindlaks trahvi lähtesumma.

54 Tuginedes eeltoodule, väidab hageja, et osas, milles rikkumine puudutas üksnes töötlemismarginaali (30–40% lõpphinnast), oleks komisjon pidanud puudutatud turu suuruse hindamisel vähendama kõnealuste toodete koguhinda 60–70%, mis oleks tinginud väiksema trahvi lähtesumma kindlaksmääramise. Selles osas meenutab hageja, et tema vase hinda ei kontrolli, kuna see määratakse kindlaks vastavalt LME-le. Vase hind on asjaolu, mis puudutab eelkõige kliente. Hageja kinnitab, et kui kartelli liikmed oleksid üritanud vase hinda tõsta, oleksid nende kliendid hankinud seda kolmandate ettevõtjate käest.

55 Hageja tegutses vase tarnimisel vahendajana. Seega oleks komisjon pidanud arvutama turu käibe samamoodi, nagu ta arvutab vahendajate käibe koondumistehingute kontrollimise kontekstis. Lisaks, kuna vase maksumus moodustab kogumaksumusest väga olulise osa, ei oleks komisjon tohtinud käsitleda seda samamoodi nagu tarne- ja pakkimismaksumust, mis üldjuhul moodustavad kogumaksumusest väga väikese osa. Järelikult oleks komisjon pidanud kõnealuse turu suuruse ja sellest tulenevalt kartelli raskusastme õigel hindamisel arvestama üksnes ühte osa hinnast, mida kõnealune rikkumine mõjutas, st töötlemismarginaali. Kohaldades asjaomaste käivete arvutamisel liiga formalistlikku lähenemist, toimis komisjon vastupidi.

56 Hageja väidab samuti, et komisjon rikkus oma põhjendamiskohustust, tuginedes vaidlustatud otsuse põhjenduses 319 viidatud Esimese Astme Kohtu 13. detsembri 2001. aasta otsusele liidetud kohtuasjades T-45/98 ja T-47/98: Krupp Thyssen Stainless ja Acciali speciali Terni *vs.* komisjon (EKL 2001, lk II-3757) selleks, et õigustada metalli hinna lisamist kõnealusel turul tekkinud käibesse. See kohtuotsus ei ole antud juhul asjakohane, sest sellest tuleneb üksnes see, et lõpphinnast ainult ühte osa puudutav kartellikokkulepe rikub konkurentsiõigust, mis on asjaomases menetluses vaidlustamatu. Käesolevas asjas on oluline küsimus tuvastada õige käive selleks, et määrata trahvi lähtesumma.

57 Komisjon palub hageja esitatud väide tagasi lükata.

Esimese Astme Kohtu hinnang

58 Esiteks, mis puudutab väidet, et põhjendused ei ole piisavad, tuleb märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab üksikakti põhjendusest selgelt ja ühemõtteliselt ilmnema õigusakti autoriks oleva institutsiooni arutluskäik selliselt, et huvitatud isikutel oleks võimalik teada saada võetud meetme põhjendused ja et pädeval

kohtul oleks võimalik teostada kohtulikku kontrolli. Põhjendamise nõuet tuleb hinnata üksikjuhtumi asjaolusid arvestades. Ei ole nõutud, et põhjenduses oleksid välja toodud kõik asjassepuutuvad faktilised ja õiguslikud asjaolud, kuivõrd küsimust, kas õigusakti põhjendus vastab EÜ artikli 253 nõuetele, tuleb hinnata mitte üksnes lähtuvalt selle sõnastusest, vaid samuti selle vastuvõtmise kontekstist ja asjaomase valdkonna õiguslikust regulatsioonist (Euroopa Kohtu 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-367/95 P: komisjon *vs*. Sytraval ja Brink's France, EKL 1998, lk I-1719, punkt 63 ja viidatud kohtupraktika).

59 Mis puudutab trahvide kindlaksmääramist konkurentsiõiguse rikkumise eest, siis on põhjendamiskohustus, mis kujutab endast olulist vorminõuet, täidetud, kui komisjon märgib oma otsuses hindamise alused, mis võimaldasid tal mõõta rikkumise raskusastet ja kestust (vt Euroopa Kohtu 15. oktoobri 2002. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ja C-254/99 P: Limburgse Vinyl Maatschappij jt *vs*. komisjon, EKL 2002, lk I-8375, punkt 463 ja viidatud kohtupraktika).

60 Käesolevas asjas on komisjon rikkumise raskusastme hindamist puudutavas osas täitnud need nõuded vaidlustatud otsuse põhjendustes 292–320. Nimetatud otsuse põhjendusest 318 nähtub, et komisjon võttis rikkumise raskusastme hindamisel arvesse asjaomase turu käivet. Sama otsuse põhjenduses 319 vastas komisjon ka asjaomaste ettevõtjate esitatud kriitikale, mis puudutab vase hinna arvessevõtmist selleks, et mainitud käivet arvutada. Asjaolu, et see vastus võib olla ekslik, ei sea kahtluse alla vaidlustatud otsuse põhjenduste piisavust, kuna sellise eksimuse olemasolu tuvastatakse nimetatud otsuse sisulise seaduslikkuse kontrollimisel (vt selle kohta eespool punktis 58 viidatud Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France, punktid 66–72, ja Euroopa Kohtu 2. oktoobri 2003. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P ja C-180/01 P: International Power jt *vs.* NALOO, EKL 2003, lk I-11421, punktid 134–138).

61 Järelikult tuleb väide ebapiisava põhjendatuse kohta tagasi lükata.

62 Teiseks, mis puudutab sisulist külge, tuleb kõigepealt rõhutada, et komisjoni poolt vaidlustatud otsuses kohaldatud suunistes (vt eespool punkt 28) esitatud metodoloogia vastab koguloogikale, mille kohaselt tuleb rikkumise raskuse alusel kindlaksmääratud trahvi üldise lähtesumma arvutamisel arvesse võtta rikkumise laadi, selle tegelikku mõju turule, kui seda saab mõõta, ja asjakohase geograafilise turu suurust (suuniste punkti 1A esimene lõik). Seejärel individualiseeritakse trahvi üldine lähtesumma iga osaleja suhtes vastavalt eelkõige tema suurusele.

63 Lisaks võib komisjon, olemata selleks siiski kohustatud, võtta trahvi lähtesumma kindlaksmääramisel arvesse kahjustatud turu suurust (Esimese Astme Kohtu 15. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas T-15/02: BASF *vs.* komisjon, EKL 2006, lk II-497, punkt 134, ja 27. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas T-322/01: Roquette Frères *vs.* komisjon, EKL 2006, lk II-3137, punktid 149–150).

64 Seda kohtupraktikat arvestades ilmneb, et põhjendatud ei ole hageja eeldus, mille kohaselt on asjaomase turu suurus iseenesest määrav tegur hindamaks rikkumise raskust ja sellest tulenevalt määramaks kindlaks trahvi lähtesummat.

65 Ometi tuleneb vaidlustatud otsusest selgelt, et komisjon otsustas antud asjas arvestada asjaomase rikkumise raskuse hindamisel tööstuslike torude turu suurust EMP-s. Olgugi et komisjon oli juba rikkumise laadi alusel tuvastanud, et see rikkumine oli suuniste tähenduses „väga raske" (põhjendus 294), määras ta vaidlustatud otsuses rikkumise raskusastme ja sellest tulenevalt trahvi üldise lähtesumma kindlaks, võttes arvesse kartelli tegelikku mõju turul (põhjendused 295–314), asjaomase turu geograafilist ulatust (põhjendused 315–317) ja asjaolu, et rikkumisega puudutatud sektor oli oluline turg, mille suuruseks EMP-s hinnati kuni 288 miljonit eurot (põhjendused 318 ja 319).

66 Kuigi rikkumise raskuse ja trahvi üldise lähtesumma hindamisel oli asjaomase turu suurus vaid üks teguritest, millele komisjon vaidlustatud otsuses tugines, võttis ta seda siiski nimetatud summa kindlaksmääramisel tegelikult arvesse. Komisjoni kinnitus, et hagejale määratud trahvi lähtesumma ei oleks olnud tingimata väiksem kui 11,55 miljonit eurot, kui vase hind oleks turu käibest maha arvatud, tuleb seega tagasi lükata.

67 Seetõttu tuleb kontrollida, kas komisjon eksis, kui ta võttis kahjustatud turu suuruse hindamisel arvesse vase hinda.

68 Hageja väidab selles osas esiteks, et tööstuslike torude tootjad vase hinda ei kontrolli, kuna see määratakse kindlaks vastavalt LME-le, ja teiseks, et tööstuslike torude ostjad ise otsustavad, mis hinnaga metalli osta. Hageja rõhutab samuti, et metalli hinna kõikumised tema kasumit mingil moel ei mõjuta.

69 Siiski tuleb tõdeda, et ühestki mõistlikust põhjendusest ei tulene, et asjaomase turu käive tuleks arvutada teatud tootmiskulusid välja jättes. Nagu komisjon seda õigesti on märkinud, esinevad kõikides tööstussektorites lõpptootega lahutamatult seotud kulud, mida tootja ei saa kontrolli all hoida, kuid mis moodustavad siiski olulise osa kogu tema tegevusest ja mida seega ei saa trahvi lähtesumma kindlaksmääramisel tema käibest välja jätta (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 15. märtsi 2000. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ja T-104/95: Cimenteries CBR jt *vs.* komisjon, EKL 2000, lk II-491, punktid 5030 ja 5031). Seda järeldust ei kõiguta asjaolu, et vase hind moodustab tööstuslike torude lõpphinnast olulise osa või et vase hinna kõikumiste oht on suurem kui muude toorainete puhul.

70 Seega tuleb järeldada, et komisjon käitus õigesti, kui võttis asjaomase turu suuruse määratlemisel arvesse vase hinda.

Teine väide, mis tugineb asjaolule, et hageja suurust ei võetud nõuetekohaselt arvesse

Poolte argumendid

71 Hageja kinnitab, et määrates kindlaks trahvi lähtesummat ja sellest tulenevalt trahvi lõppsummat, ei arvestanud komisjon hageja suurust, mis tuleneb tema kogukäibest, mis 2002. aastal ulatus 1,2 miljardi euroni. Samal perioodil ulatusid KME ja Outokumpu käibed vastavalt 2,05 ja 5,56 miljardi euroni. Hageja väidab, et Outokumpule määratud trahvi lähtesumma suurendamine 50% võrra vaidlustatud otsuse põhjenduses 334 ei ole piisav, et täita komisjoni kohustust järgida proportsionaalsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid. Samuti rikkus komisjon põhimõtet, mille kohaselt peab iga trahv põhinema individualiseeritud arvutusel.

72 Oma väite toetuseks väidab hageja, et ettevõtja suurusel on trahvisumma kindlaksmääramise raames eriline tähtsus ja et kolmest asjaomasest ettevõtjast igaühele määratud trahvi lähtesumma oleks pidanud olema individualiseeritud selleks, et see oleks proportsionaalne erinevusega ettevõtjate suuruste vahel. Samuti leiab hageja, et võrdse kohtlemise põhimõte kohustab komisjoni muutma trahvide lähtesummat vastavalt kõikide ettevõtjate kogukäibele ja mitte üksnes vastavalt suurte äriühingute käibele. Sellest tulenevalt oleks komisjon pidanud hagejale määratud trahvi lähtesummat vähendama.

73 Hageja meenutab selles osas esiteks, et komisjon ei suurendanud KME kontsernile määratud trahvi lähtesummat hoolimata sellest, et nimetatud kontsern on peaaegu kaks korda suurem kui hageja, ning teiseks, et Outokumpule, kes on hagejast viis korda suurem, määratud trahvi lähtesummat suurendati vaid 50% võrra.

74 Hageja järeldab sellest, et komisjon, jättes piisavalt arvesse võtmata ettevõtjate erinevust majandusliku suutlikkuse ja suuruse osas, kohtles teda kui väikest ettevõtjat ebasoodsamalt. Oma järelduse toetuseks viitab hageja samuti komisjoni teatud otsustele, milles trahvi lõppsumma ja karistatud ettevõtjate käibe vaheline suhe oli tema omast väiksem.

75 Lõpuks leiab hageja, et komisjon ei täitnud oma põhjendamiskohustust, jättes tema diskrimineeriva kohtlemise põhjendamata.

76 Komisjon palub hageja esitatud väite tagasi lükata.

Esimese Astme Kohtu hinnang

77 Esiteks, mis puudutab põhjenduste puudumisele tuginevat väidet, tuleb see järgmistel põhjustel tagasi lükata.

78 Kõigepealt osas, milles Wieland heidab komisjonile ette seda, et viimane ei ole märkinud, miks ta otsustas Outokumpu trahvi suurendada 50% võrra, tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on leidnud, et põhjendamiskohustus on täidetud, kui

komisjon toob oma otsuses välja hindamise alused, mis võimaldasid tal mõõta rikkumise raskust ja kestust (eespool punktis 59 viidatud kohtuotsus Limburgse Vinyl Maatschappij jt *vs.* komisjon, punkt 463). Samas ei ole komisjonil kohustust esitada arvandmeid või üksikasjalikumat selgitust trahvide arvutamisviisi kohta (Euroopa Kohtu 16. novembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-279/98 P: Cascades *vs.* komisjon, EKL 2000, lk I-9693, punkt 50).

79 Samuti tuleb märkida, et kuigi selline otsus nagu vaidlustatud otsus on koostatud ja avaldatud üheainsa otsusena, tuleb seda analüüsida üksikute otsuste kogumina, milles sedastatakse, et iga adressaadiks olev ettevõtja on süüdi rikkumises või rikkumistes, ja määratakse vajadusel trahv (Esimese Astme Kohtu 4. juuli 2006. aasta otsus kohtuasjas T-304/02: Hoek Loos *vs.* komisjon, EKL 2006, lk II-1887, punktid 59 ja 60).

80 Seega ei saa hageja kritiseerida vaidlustatud otsuse põhjendusi, mis puudutavad Outokumpu suhtes hoiatava mõju eesmärgil kohaldatud suurendamismäära.

81 Igal juhul tõi komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes 332–334 välja asjaolud, millest ta Outokumpule määratud trahvi hoiatuseesmärgil suurendamise käigus lähtus. Nagu nähtub eespool viidatud (vt eespool punkt 78) kohtupraktikast, ei saa komisjonile ette heita seda, et ta oma otsust selles osas ei põhjendanud.

82 Niivõrd, kui hageja argumenti võiks mõista etteheitena komisjonile, et viimane ei põhjendanud seda, miks hagejale määratud trahvi lähtesummat ei vähendatud hoiatuseesmärgil, tuleb tõdeda, et EÜ artiklit 253 ei saa eespool punktis 78 viidatud kohtupraktikat arvestades tõlgendada selliselt, et see kohustab komisjoni selgitama oma otsustes põhjusi, miks ta trahvisumma arvutamisel ei tuginenud lähenemisviisile,

mis on hüpoteetiline, võrreldes sellega, millele ta vaidlustatud otsuses tegelikult tugines (vt selle kohta analoogia alusel Esimese Astme Kohtu 14. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas T-319/94: Fiskeby Board *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-1331, punkt 127).

83 Eespool toodust tuleneb, et põhjenduste puudumisele tuginev etteheide tuleb tagasi lükata.

84 Teiseks, mis puudutab sisulist külge, tuleb tõdeda, et hageja kritiseerib asjaolu, et komisjon määras asjaomastele ettevõtjatele vastavalt suunistes kehtestatud meetodile erinevad trahvide lähtesummad. Hageja väidab, et ettevõtja suurusel on trahvisumma kindlaksmääramise raames eriline tähtsus ja et kolmest asjaomasest ettevõtjast igaühele määratud trahvi lähtesumma oleks antud juhul pidanud olema individualiseeritud selleks, et see oleks proportsionaalne erinevusega ettevõtjate suuruste vahel.

85 Selles osas tuleb kõigepealt märkida, et komisjoni otsused, millele hageja viitab, ei ole asjakohased, kuna komisjoni varasemat otsustuspraktikat ei saa kasutada konkurentsi valdkonnas määratavate trahvide õigusliku raamistikuna (vt eespool punktis 30 viidatud kohtuotsus Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, punktid 169–171, ja Esimese Astme Kohtu 30. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas T-203/01: Michelin *vs.* komisjon, EKL 2003, lk II-4071, punkt 292 ja viidatud kohtupraktika).

86 See, et suunistes kehtestatud arvutusmeetod ei põhine asjaomaste ettevõtjate kogukäibel ja võimaldab seetõttu erinevuste esinemist ettevõtjate vahel osas, mis puudutab seost nende käivete ja neile määratud trahvide summade vahel, ei ole asjakohane, et hinnata, kas komisjon rikkus proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja karistuste individuaalsuse põhimõtteid. Komisjonil ei ole kohustust tagada, kui ta määrab trahvisummasid kindlaks rikkumise raskusastme ja kestuse alusel olukorras, kus trahve määratakse mitmele sama rikkumisega seotud ettevõtjale, et tema arvutuste põhjal saadud ettevõtjatele määratavad trahvide lõppsummad väljendavad kõiki nende

ettevõtjate vahelisi erinevusi nii kogu- kui ka asjaomase käibe osas (Euroopa Kohtu 25. jaanuari 2007. aasta otsus kohtuasjas C-407/04 P: Dalmine *vs.* komisjon, EKL 2007, lk I-829, punktid 141–147; Esimese Astme Kohtu 29. novembri 2005. aasta otsus kohtuasjas T-62/02: Union Pigments *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-5057, punkt 159).

87 Sellest tuleneb, et komisjon ei ole üheski suuniste kohaldamise etapis kohustatud tagama, et trahvide vahesummad väljendaksid kõiki asjaomaste ettevõtjate kogukäivete vahel esinevaid erinevusi.

88 Käesolevas asjas nähtub vaidlustatud otsuse põhjendustest 321–323, 326–328 ja 332–334, et komisjon rakendas asjaomaste ettevõtjate suhtes erinevat kohtlemist kahes etapis. Kõigepealt eristas komisjon vastavalt suuniste punkti 1A kuuendale lõigule ettevõtjaid sel alusel, kui suur oli iga kõnealuses rikkumises osalenud ettevõtja vastutus. Seejärel kasutas ta vastavalt suuniste punkti 1A neljandale lõigule kaalutegureid, et tagada määratud trahvidele piisavalt hoiatav mõju.

89 Iga kõnealuses rikkumises osalenud ettevõtja vastutuse osas võttis komisjon arvesse 2000. aastal – mis on rikkumise viimane terve aasta – tööstuslike torude turul osalenud iga ettevõtja turuosa EMP-s. Komisjon tuletas sellest, et KME, kelle turuosa oli [*konfidentsiaalne*]%, oli turul kaugelt kõige olulisem ettevõtja ja kuulus seega esimesse ettevõtjate kategooriasse, samas kui Outokumpu (turuosaga [*konfidentsiaalne*]%) ja hageja (turuosaga 13,4%) kuulusid teise kategooriasse, mis hõlmas ettevõtjaid, keda võis kõnealusel turul pidada keskmise suurusega ettevõtjateks, mistõttu tuli rakendada erinevat kohtlemist. Sellest tulenevalt määrati Outokumpu ja hageja trahvide lähtesummaks 33% KME-le määratud trahvi lähtesummast, st 11,55 miljonit eurot Outokumpule ja hagejale ning 35 miljonit eurot KME-le.

90 Kohtupraktikast tuleneb, et komisjonile ei saa ette heita seda, et ta järgis kaalutegurite kasutamise esimeses etapis seda lähenemisviisi. Ettevõtjate erinev kohtlemine trahvisumma kindlaksmääramisel rikkumise raskusastme alusel, isegi kui gruppidesse jagamise tõttu määratakse teatud erineva suurusega ettevõtjatele identne lähtesumma, on objektiivselt õigustatav rikkumise raskusastme kindlaksmääramisel rikkumise laadile omistatud suurema tähtsusega, võrreldes ettevõtjate suurusega (vt eespool punktis 49 viidatud kohtuotsus Degussa *vs.* komisjon, punkt 330 ja viidatud kohtupraktika).

91 Kaalutegurite kasutamise teises etapis leidis komisjon Outokumpu kogukäibega seoses, et Outokumpule määratud trahvi lähtesummat tuli 50% võrra suurendada, et tagada selle piisavalt hoiatavat mõju ja võtta arvesse asjaolu, et suurtel ettevõtjatel on õigus- ja majandusteadmised ning vastavad infrastruktuurid, mis võimaldavad neil paremini oma rikkumise olemust hinnata.

92 Hageja ei saa komisjonile selliste kaalutegurite kasutamist ette heita. Outokumpule määratud trahvi lähtesumma suurendamine selleks, et „võtta arvesse tema suurust ja kõiki ressursse" (vaidlustatud otsuse põhjendus 334), ei tähenda, et komisjon oleks pidanud hagejale määratud trahvi lähtesummat vähendama, arvestades tema kogukäivet. Selles osas tuleb meenutada (vt eespool punktid 86 ja 87), et komisjon ei ole trahvide lähtesumma hoiatuseesmärgil muutmise raames kohustatud tagama, et erinevatele ettevõtjatele määratud summad kajastaksid kõiki nendevahelisi kogukäibega seonduvaid erinevusi.

93 Vastupidi, vastavalt eespool punktides 30 ja 31 esitatud arutluskäigule on komisjonil kaalutlusruumi piirides lubatud kohandada trahvide summat ühtse meetodi kohaselt niivõrd, kui need ei tundu konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades ebamõistlikud.

94 Seda silmas pidades tuleb rõhutada, et hoiatuseesmärgi arvestamisel kohandatakse trahvisummat, selleks et võtta arvesse mõju, mida sooviti avaldada trahvi saanud ettevõtjale, ja seda selleks, et trahv ei muutuks tähtsusetuks ega vastupidi ülemääraseks, arvestades eeskätt asjaomase ettevõtja rahalist võimsust, kooskõlas esiteks trahvi tõhususe tagamise vajaduse ja teiseks proportsionaalsuse põhimõtte järgimise nõuetega (eespool punktis 49 viidatud kohtuotsus Degussa *vs.* komisjon, punkt 283).

95 Lisaks, valides suurematele ettevõtjatele trahvi suurendamise määra, piirab komisjoni asjaolu, et lähtesumma ei või igal juhul ületada rikkumise raskusega proportsionaalset summat. Seega, isegi olukorras, kus kõige suurema ettevõtja käive on suurem kui teiste asjaomaste ettevõtjate oma, on kõnealuse rikkumise raskusest lähtuvalt võimalik, et komisjon saab kõige suuremale ettevõtjale määratud trahvi lähtesummat suurendada üksnes väga väikeses ulatuses.

96 Kõike eeltoodut silmas pidades ja arvestades kõnealuse rikkumise raskust, hageja turuosa EMP-s ning tema 2002. aasta kogukäivet, milleks oli 1,2 miljardit eurot, leiab Esimese Astme Kohus, et hagejale määratud trahvi lähtesumma on põhjendatud.

97 Eeltoodust järeldub, et teine väide tuleb tagasi lükata.

Kolmas väide, mis tugineb trahvi lähtesumma ekslikule suurendamisele rikkumise kestuse tõttu

Poolte argumendid

98 Esiteks kinnitab hageja, et suuniste punktist 1B tulenev komisjoni kaalutlusruum lubab tal otsustada nii rikkumise kestusest lähtuva suurendamise kui ka selle suurendamise määra, mille ülempiir on 10%. Hageja märgib, et komisjon, tuginedes vaidlustatud otsuse põhjenduses 338 esitatud formuleeringule, loobus kasutamast talle suuniste punkti 1B esimeses lõigus antud eelisõigust kartellikokkuleppe esimeseks viieks aastaks. Seetõttu võis komisjon hagejale määratud trahvi summat suurendada vaid rikkumise viimase seitsme aasta eest.

99 Hageja leiab, et komisjon ei saa tugineda asjaolule, et vaidlustatud otsuse põhjendus 338 on halvasti sõnastatud. Hageja väidab, et otsuse autor peab taluma ekslikust sõnastusest tulenevaid tagajärgi ning et olukorras, kus otsus sisaldab vastuolulisi seisukohti, tuleb asjaomase isiku suhtes kohaldada kõige kergemat karistust.

100 Lisaks leiab hageja, et ebaselge põhjendus on vigane põhjendus ja seetõttu rikub EÜ artiklit 253.

101 Teiseks väidab hageja, et komisjon rikkus põhimõtet, mille kohaselt peab iga trahv põhinema individualiseeritud arvutusel. Samuti ei järginud komisjon oma põhjendamiskohustust, jättes selgitamata, miks ta ei kasutanud oma kaalutlusruumi. Hageja leiab, et komisjon tugines ühele ja samale raskendavale asjaolule, st sellele, et kõnealune rikkumine kestis rohkem kui viis aastat, et põhjendada nii suurendamise kohaldamist kui ka suurendamismäära ülempiiri kehtestamist 10 protsendile.

102 Hageja väidab, et komisjon, kes otsustas kohaldada 10% ülemmäära rikkumise iga aasta kohta, ei esita põhjuseid, miks selline suurendamine kohane oli. Hageja märgib, et komisjon oleks pidanud hindama käesolevas asjas kõne all olevale kartellile omaseid asjaolusid, et kohaldada asjaomast määra. Samuti heidab ta komisjonile ette seda, et viimane ei põhjendanud piisavalt trahvisumma suurendamist osas, mis puudutab kõnealuse kartelli intensiivsust ja kestvust.

103 Komisjon palub väite tagasi lükata.

Esimese Astme Kohtu hinnang

104 Esiteks, mis puudutab etteheidet selle kohta, et põhjendused on väidetavalt ebaselged ja et komisjon loobus vaidlustatud otsuses suurendamast hagejale määratud trahvi summat kartellikokkuleppe esimese viie aasta eest, siis tuleb uurida vaidlustatud otsuse põhjendusi 338, 340 ja 342, mis on sõnastatud järgmiselt:

„(338) Kõigepealt tuleb märkida, et komisjoni varasemat otsustuspraktikat ei saa kasutada konkurentsi valdkonnas määratavate trahvide õigusliku raamistikuna, kuna selle määratleb üksnes määrus nr 17 […] Seega tuleb tagasi lükata KME argument, mille ta esitab põhjenduses 337 ja mis tugineb komisjoni varasemale otsusele. Poliitika, millest komisjon praegusel ajal kartellikokkulepete juhtumites juhindub, seisneb trahvide suurendamises 10% võrra aasta kohta, mis ületab rikkumise viit aastat. Mitmes hiljutises juhtumis on see tinginud rohkem kui 100% suurendamisi seoses kestusega […] Käesolevas juhtumis, kus kartell kestis kaksteist aastat ja kümme kuud, leiab komisjon, et trahve on kohane suurendada 10% aasta kohta.

[…]

(340) Eeltoodu alusel leiab komisjon, et [Wieland], Outokumpu [ja KME kontsern] rikkusid [EÜ] artikli 81 lõiget 1 ning EMP lepingu artikli 53 lõiget 1 alates vähemalt 3. maist 1988 kuni 22. märtsini 2001. Nimetatud ettevõtjad panid toime pika kestusega vältava rikkumise, mis kestis rohkem kui kaksteist aastat ja kümme kuud.

[…]

(342) Raskusastme alusel kindlaks määratud trahvide lähtesummat tuleb seega Outokumpu ja [Wielandi] puhul suurendada 125% võrra […]".

105 Tuleb tõdeda, et nende põhjenduste ja suuniste punkti 1B koostoimes lugemine ei jäta ühtki kahtlust seoses komisjoni kavatsusega tõsta hagejale määratud trahvi lähtesummat 10% võrra rikkumise iga aasta eest. Seega tuleb etteheited, mis hageja selles osas esitas, tagasi lükata.

106 Teiseks tuleb sisulise külje osas meenutada, et trahvi suurendamine kestuse alusel ei ole piiratud olukorraga, kus kestuse ja konkurentsieeskirjades sätestatud ühenduse eesmärkidele põhjustatud suure kahju vahel esineb otsene seos (vt selle kohta eespool punktis 85 viidatud kohtuotsus Michelin *vs.* komisjon, punkt 278 ja viidatud kohtupraktika).

107 Lisaks tuleneb suunistest, et komisjon ei ole ette näinud rikkumise raskuse ja kestuse hindamise kattumist ega omavahelist sõltuvust.

108 Vastupidi, esiteks tuleneb suuniste mõttest, et need näevad ette rikkumise raskuse hindamise selleks, et määratleda trahvi üldist lähtesummat. Teiseks analüüsitakse rikkumise raskust seoses asjaomase ettevõtja iseloomulike tunnustusega, eelkõige seoses tema suuruse ja positsiooniga vastaval turul, mis võib kaasa tuua lähtesumma kaalumise, ettevõtjate jaotamise kategooriatesse ja konkreetse lähtesumma kindlaksmääramise. Kolmandaks võetakse rikkumise kestust arvesse selleks, et määrata kindlaks põhisumma, ja neljandaks näevad suunised ette raskendavate ja kergendavate asjaolude arvessevõtmise, mis võimaldab trahvisummat kohandada, lähtudes eelkõige asjaomaste ettevõtjate aktiivsest või passiivsest rollist rikkumise toimepanemisel.

109 Sellest järeldub, et pelk asjaolu, et komisjon jättis endale võimaluse suurendada iga rikkumise aasta eest trahvi pikaajaliste rikkumiste puhul kuni 10% summast, mis määrati rikkumise raskuse eest, ei kohusta teda kuidagi kinnitama seda määra kartelli tegevuse intensiivsuse, selle tagajärgede või isegi rikkumise raskuse alusel. Komisjoni ülesanne on otsustada oma kaalutlusruumi piires (vt eespool punkt 31), millist suurendamismäära ta kavatseb rikkumise kestuse alusel kohaldada.

110 Mis puudutab etteheidet, et komisjon tugines samale asjaolule – st sellele, et kõnealune rikkumine kestis rohkem kui viis aastat – selleks, et põhjendada nii suurendamise kohaldamist, kui ka selleks, et määrata nimetatud suurendamise ülemmääraks 10%, siis Esimese Astme Kohus ei näe midagi õigusvastast asjaolus, et rikkumise kestus ei tingi mitte ainult põhisumma kui sellise suurendamist, vaid vajaduse korral ka suurendamise lõpliku määra. Nagu eelmises punktis on välja toodud, ei ole komisjon kohustatud võtma arvesse rikkumise raskust, kui ta valib rikkumise kestuse alusel kohaldatavat suurendamismäära.

111 Käesolevas asjas tuvastas komisjon eelkõige vaidlustatud otsuse põhjendustes 335 ja 340, et hageja osales rikkumises kaheteistkümne aasta ja kümne kuu jooksul, st pikaajaliselt suuniste tähenduses, ja seega suurendas ta trahvi 125% võrra. Nii toimides ei eiranud komisjon eeskirju, mille ta endale suunistega on kehtestanud. Lisaks leiab Esimese Astme Kohus, et 125% suurendamine ei ole antud juhul ilmselgelt ebaproportsionaalne.

112 Kõikidest nendest kaalutlustest tuleneb, et väide, mis puudutab trahvisumma suurendamist kestuse alusel, tuleb põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Neljas väide, mis tugineb 1996. aasta koostööteatise diskrimineerivale kohaldamisele

Poolte argumendid

113 Sisuliselt leiab hageja, et teda on võrreldes KME-ga diskrimineeritud, kuna KME-le määratud trahvi summat vähendati 30% võrra, samas kui hageja trahvisummat vähendati vaid 20%, olgugi et tema koostöö oli vähemalt sama oluline kui KME oma.

114 Esiteks väidab hageja, et komisjon eksis, kui vähendas KME trahvisummat rohkem kui tema oma põhjendusel, et „KME avalikustas konkurentsivastaste sätete olemasolu alates 1980-ndatest aastatest […] mitte 1993. aastast, mille avaldas Wieland […]" (vaidlustatud otsuse põhjendus 423).

115 Mööndes enda panuse piiratud väärtust uurimisel, mis käsitles aega enne aastat 1993, meenutab hageja, et ta ei eitanud kartelli olemasolu sel perioodil, kuid kuna paljud tema töötajad olid lahkunud, ei saanud ta seda kinnitada. Hageja on seisukohal, et komisjon omistas KME panusele tema panusega võrreldes mõõtmatu tähtsuse. Kartelli olemasolu enne aastat 1993 tõendas tõeliselt vaid üks KME avaldus. Lisaks sellele oli nimetatud avaldus tehtud pärast komisjonipoolset otsest nõuet. KME teised avaldused olid hageja omadega samalaadsed, kuna need kinnitasid kohtumiste toimumist ilma neid konkurentsivastaseks kvalifitseerimata.

116 Viidates vaidlustatud otsuse põhjendustele 397, 417 ja 418, kinnitab hageja, et komisjon tõdes, et enne 1993. aastat toimunut puudutavaid faktilisi asjaolusid valgustas KME väga vähe. Hageja järeldab sellest, et KME trahvisumma vähendamine suuremal määral kui tema oma on ilmselgelt ekslik ja seda ei ole põhjendatud, kuna tema koostöö väärtus oli KME koostöö omaga võrreldav.

117 Lisaks leiab hageja, et komisjon karistas teda – erinevalt KME-st – keeldumise eest võtta rikkumine omaks. Kuigi hageja esitas pärast sisemist põhjalikku uurimist ülevaate eristatud ja üksikasjalikest faktilistest asjaoludest, ei võimaldanud see uurimine tal kontrollida ja möönda konkurentsivastase tegevuse olemasolu aastatel 1988–1993. Kohtlemine, mis hagejale osaks langes, tähendas suures osas ettevõtja sundimist ennast süüdistama, mis on ühenduse õigusega vastuolus, kuna see rikub kaitseõigusi.

118 Teiseks väidab hageja, et komisjon eksis, kui ta võttis arvesse asjaolu, et KME esitas teavet „töögrupi" kaheksa kohtumise kohta, mida teised osapooled ei maininud ja vähendas KME trahvi rohkem kui tema oma. Hageja viitas 30. septembril 2002 komisjonile saadetud kirjas mitmele kohtumisele, mis toimusid aastatel 1999–2000, ning esitas nende kirjelduse, mis oli täielikum kui KME esitatu.

119 Kolmandaks väidab hageja, et ta esitas oma 30. septembri 2002. aasta kirjas vabatahtlikult komisjonile palju täpsemaid ja üksikasjalikumaid andmeid kui need, mille KME esitas aastate 1997–1999 (edaspidi „vaikne hooaeg") kohta. Hageja väidab, et komisjon tugines, nagu see on märgitud vaidlustatud otsuse põhjenduse 202 ühesainsas lõigus, KME esitatud kokkuvõtlikule teabele, et tõendada konkurentsivastase tegevuse olemasolu vaiksel hooajal, olgugi et hageja kirjeldas aastatel 1997 ja 1998 toimunud kaheteistkümne kohtumise sisu üksikasjalikumalt kui KME. Lisaks sellele viitas komisjon hageja esitatud faktiliste asjaolude ülevaatele üheteistkümnes joonealuses märkuses, mis on lisatud vaidlustatud otsuse põhjendustele 157–167 ja 202–212.

120 Neljandaks leiab hageja, et tema koostöö komisjoniga kaks nädalat enne KME-d oleks pidanud andma talle trahvisumma vähendamisel õiguse suuremale määrale või vähemalt sama suurele määrale nagu KME-l. Selles osas viitab hageja komisjoni teatisele, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul (EÜT 2002, C 45, lk 3; ELT eriväljaanne 08/02, lk 155; edaspidi „2002. aasta koostööteatis"), mis näeb ette kõige suurema vähendamise ettevõtjale, kes teeb koostööd kõige kiiremini. Hageja möönab, et viidatud teatis ei ole antud asjas kohaldatav, kuid Esimese Astme Kohus võiks seda arvestada kui õiguse üldpõhimõtte väljendust.

121 Komisjon ei ole hageja esitatud etteheidetega nõus.

Esimese Astme Kohtu hinnang

122 Esiteks, mis puudutab põhjenduste puudumisele tuginevat väidet, siis tuleb tõdeda, et see on ilmselgelt põhjendamatu. Hindamisalused, millest komisjon lähtus selleks, et

vähendada KME ja hageja trahve 1996. aasta koostööteatise alusel, on selgelt välja toodud vaidlustatud otsuse põhjendustes 404–423, mis on ka piisav, et täita EÜ artikli 253 nõudeid (vt eespool punktid 58 ja 59).

123 Teiseks tuleb sisulise külje osas kõigepealt tõdeda, et kui ettevõtja on pannud toime konkurentsieeskirjade rikkumise, võib ta üritada saavutada teda ohustava trahvisumma olulist vähendamist või trahvist üleüldse pääseda, tehes komisjoniga koostööd. Selles osas tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on haldusmenetluses osutatud koostöö alusel trahvi vähendamise aluseks kaalutlus, mille kohaselt selline koostöö lihtsustab rikkumiste tuvastamist komisjoni poolt (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 14. mai 1998. aasta otsused kohtuasjas T-311/94: BPB de Eendracht *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-1129, punkt 325, ja kohtuasjas T-338/94: Finnboard *vs.* komisjon, EKL 1998, lk II-1617, punkt 363).

124 Samuti tuleb meenutada, et kartelli liikmete osutatud koostöö hindamise raames saab vaidluse aluseks olla üksnes komisjoni ilmselge hindamisviga, kuna komisjonil on ulatuslik hindamisruum ettevõtja koostöö kvaliteedi ja kasu hindamisel, eeskätt teiste ettevõtjate panusega võrreldes (Euroopa Kohtu 10. mai 2007. aasta otsus kohtuasjas C-328/05 P: SGL Carbon *vs.* komisjon, EKL 2007, lk I-3921, punkt 88). Siiski ei tohi komisjon selle hindamise raames rikkuda võrdse kohtlemise põhimõtet.

125 Kuna hageja kõik etteheited puudutavad tema väidetavat diskrimineerimist võrreldes KME-ga, tuleb seega kontrollida, kas komisjon võis, rikkumata võrdse kohtlemise põhimõtet ja ületamata oma kaalutlusruumi, vastava koostöö alusel vähendada hageja trahvisummat 20% võrra ja KME trahvisummat 30% võrra.

126 Komisjonile teabe esitamise kronoloogia osas tuleb tõdeda, et nii hageja kui ka KME alustasid komisjoniga koostöö tegemist pärast komisjoni informatsiooninõude saamist,

kuid enne vastuväiteteatise saatmist. Lisaks sellele kuulusid hageja ja KME mõlemad 1996. aasta koostööteatise punkti D alla, mis ei viita ühe ettevõtja varasema koostöö osutamise kriteeriumile, võrreldes teise ettevõtjaga.

127 Lisaks tuleneb kohtupraktikast, et kahe ettevõtja osutatud koostöö mahu hindamise raames ei saa teabe esitamise kronoloogiat arvestada olukordades, kus pooled esitasid informatsiooni üsna lühikese ajavahemiku jooksul ja peaaegu samas haldusmenetluse staadiumis (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 13. detsembri 2001. aasta otsus kohtuasjas T-48/98: Acerinox *vs.* komisjon, EKL 2001, lk II-3859, punkt 139, ja 25. oktoobri 2005. aasta otsus kohtuasjas T-38/02: Groupe Danone *vs.* komisjon, EKL 2005, lk II-4407, punkt 467).

128 Seega, olgugi et hageja alustas komisjoniga koostöö tegemist kaks nädalat enne KME-d, ei tähenda see erinevus iseenesest seda, et komisjon oli kohustatud kohaldama talle määratud trahvisumma vähendamisel suuremat või vähemalt samasugust määra, mida ta kohaldas KME trahvisumma suhtes.

129 Osas, milles hageja palub analoogia alusel kohaldada 2002. aasta koostööteatise punkti 23, mis näeb ette, et komisjon võib trahvisummat vähendada suuremal määral ettevõtja puhul, kes esimesena esitab kahtlustatava rikkumise kohta märkimisväärse lisaväärtusega tõendeid, tuleb märkida, et analoogia alusel kohaldamine on võimalik üksnes õigusliku lünga täitmiseks. Tuleb tõdeda, et nii hageja, KME kui ka Outokumpu koostöö osas kehtis 1996. aasta koostööteatis.

130 Kuivõrd hageja väidet võib mõista kui viidet õigusnormide ajalisele kollisioonile, piisab tõdemisest, et sellist kollisiooni ei esine. Üksnes juhul, kui puuduvad üleminekusätted, kohaldatakse varasema õigusnormi kehtivusajal tekkinud olukorra tulevikus tekkivate tagajärgede suhtes kohe uut õigusnormi (vt Euroopa Kohtu 21. jaanuari 2003. aasta

otsus kohtuasjas C-512/99: Saksamaa *vs.* komisjon, EKL 2003, lk I-845, punkt 46 ja viidatud kohtupraktika). 2002. aasta koostööteatise punkt 28 näeb selgelt ette, et seda teatist kohaldatakse alates 14. veebruarist 2002 kõigil juhtudel, mil ükski ettevõtja ei ole tuginenud 1996. aasta koostööteatisele. Käesoleval juhul on aga selge, et asjaomased ettevõtjad, sealhulgas hageja, tuginesid 1996. aasta koostööteatisele.

131 Olles tagasi lükanud hageja argumendid komisjonile teabe edastamise kronoloogia kohta, tuleb kontrollida, kas KME panus, võrreldes hageja panusega, oli kvalitatiivselt selline, mis õigustab 10 protsendipunktilist erinevust vähendamismäärade vahel, mida nimetatud ettevõtjatele määratud trahvisummade suhtes kohaldati.

132 Kõigepealt ei saa nõustuda hageja argumendiga, et trahvisumma vähendamine sel alusel, et ettevõtja tunnistas rikkumises osalemist, rikub teiste asjaomaste ettevõtjate kaitseõigusi.

133 Kohtupraktikast tuleneb, et komisjonil on õigus vähendada trahvisummasid, mida ta määrab ettevõtjatele, kes ei piirdu talle kasuliku teabe andmisega, vaid möönavad otseselt enda osalemist rikkumises. Mõistagi ei saa komisjon ettevõtjat sundida tunnistama rikkumises osalemist. Sellest hoolimata ei takista see tal trahvisumma määratlemisel arvesse võtmast asjaolu, et see ettevõtja on teda vabatahtlikult abistanud rikkumise olemasolu tuvastamisel (Euroopa Kohtu 14. juuli 2005. aasta otsused kohtuasjas C-57/02 P: Acerinox *vs.* komisjon, EKL 2005, lk I-6689, punkt 87, ja liidetud kohtuasjades C-65/02 P ja C-73/02 P: ThyssenKrupp *vs.* komisjon, EKL 2005, lk I-6773, punkt 50).

134 Süüks arvatud rikkumise omaksvõtmine on asjaomase ettevõtja puhtalt vaba tahte küsimus, kuna keegi ei sunni teda kartellikokkulepet tunnistama (eespool punktis 133

viidatud 14. juuli 2005. aasta kohtuotsus Acerinox *vs.* komisjon, punkt 89, ja eespool punktis 133 viidatud kohtuotsus ThyssenKrupp *vs.* komisjon, punkt 52).

135 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuse põhjendustest 405 ja 406 ning 416–422 nende koostoimes tuleneb, et komisjon vähendas hagejale ja KME-le määratud trahvisummasid kahe kumulatiivse asjaolu alusel, st esiteks tulenevalt asjaolust, et nad ei vaidlustanud rikkumise moodustanud faktide sisulist õigsust, ja teiseks tulenevalt asjaolust, et nende koostöö faktide tuvastamisel oli enamat kui määruse nr 17 artiklist 11 tulenevate kohustuste täitmine.

136 Viimasena mainitud asjaolu osas tuleneb vaidlustatud otsuse põhjendustest 168, 169, 171, 405, 417, 419 ja 423, et komisjon leidis, et KME ja hageja panused olid kvaliteedilt sarnased, välja arvatud esiteks enne aastat 1993 aset leidnud salajase tegevuse tunnistamine ja teiseks selliste täiendavate kohtumiste avalikustamine, millega väidetavalt sooviti rikkumist intensiivsemaks muuta.

137 Arvestades asjaolu, et kartellikokkuleppe algusena tuvastati aasta 1988, on ilmselge, et hageja vastus tema 30. septembri 2002. aasta kirjas ei aidanud komisjonil rikkumise kestust kindlaks määrata. Nimetatud kirjas esitas hageja loetelu Cuproclima ametlikest kohtumistest, mis toimusid alates 1985. aastast, jättes märkimata teemad, mida nende kohtumiste raames käsitleti. Selles samas kirjas märkis hageja, et salajased kontaktid said alguse 1993. aasta paiku.

138 Oma 15. oktoobri 2002. aasta kirjas möönis KME seevastu, et klientide jagamises leppisid osapooled kokku esimestel aastatel pärast Cuproclima loomist 1985. aastal, ja kirjeldas, mismoodi see toimus.

139 Vaikse hooaja (1997–1999) osas tuleb tõdeda, et KME 15. oktoobri 2002. aasta kirjas on esitatud teave Cuproclima sisese kartellikokkuleppe toimimise arengu kohta ning selle kohta, et KME, Wieland ja vähesel määral Outokumpu pidasid väljaspool Cuproclima konteksti kuni 1999. aastani regulaarselt ühendust – kõige sagedamini telefoni teel –, et arutada klientide või hindade üle.

140 Aastate 1999–2001 osas tuleneb mainitud kirjast, et Cuproclima liikmed kohtusid ligikaudu kaheksal „töögrupi" kohtumisel, mis toimusid väljaspool regulaarseid Cuproclima kohtumisi eesmärgiga muuta kartelli tegevust intensiivsemaks.

141 Mis puudutab hageja koostööd nende perioodide osas, siis tuleb tõdeda, et kuigi tema poolt esitatud kohtumiste loetelu on täielikum kui KME poolt esitatu, ei ole ta märkinud, kas nimetatud loetelus välja toodud kohtumiste teemad käsitlesid kartellikokkulepet. Siit järeldub, et selle loeteluga ei aidanud hageja kaasa sellele, et komisjonil oleks võimalik mõista nimetatud kohtumiste raamistikku ja hinnata nende eesmärki. Seega ei saa hageja sellele loetelule tugineda, selleks et väita, et tema koostöö oli komisjoni uurimise jaoks suurema väärtusega kui KME esitatud avaldused, või oli nendega samaväärne (vt eespool punktid 139 ja 140).

142 Koostöö tegemise raames esitas hageja komisjonile siiski mõned olulised tõendid, mis puudutavad vaikset hooaega ja aastaid 1999–2000.

143 Eelkõige esitas hageja sama moodi KME-ga tõendid konkurentsivastase kirjavahetuse kohta, mida ta KME-ga 1997. aastal pidas (vaidlustatud otsuse põhjendus 163).

144 Samuti avaldas hageja, et Cuproclima liikmed otsustasid 1990-ndate aastate lõpus alustada uuesti salajast tegevust, mis väljendus selles, et 1999. aastal loodi tabel, millele pidi kartelli liikmetel olema võimalik elektrooniliselt juurde pääseda ja mis sisaldas tundlikke andmeid. Siiski tuleb tõdeda, et kuigi see teave puudutas rikkumist, ei käsitle see nende täiendavate kohtumiste korraldamist, mille eesmärk oli Cuproclima regulaarsetel kohtumistel juhitud salajase tegevuse kohandamine ja tugevdamine, millele seevastu KME oli komisjoni tähelepanu juhtinud, kui ta avalikustas kaheksa „töögrupi" kohtumist.

145 Eeltoodut arvesse võttes tuleb tõdeda, et toimikumaterjalid ei toeta hageja väiteid selle kohta, et ta aitas aastatel 1997–2000 toimunud rikkumist valgustada täielikumalt kui KME.

146 Sellest tulenevalt ja pidades silmas eespool punktis 133 viidatud kohtupraktikat, leiab Esimese Astme Kohus, et komisjon ei teinud hagejale määratud trahvi koostöö alusel vähendamise taseme kindlaksmääramisel ilmselget hindamisviga.

147 Kõiki neid kaalutlusi arvestades tuleb järeldada, et ka viimane väide ei ole põhjendatud.

148 Seega tuleb hagi rahuldamata jätta.

Kohtukulud

149 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja mõista hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (kaheksas koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Wieland-Werke AG-lt.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 6. mail 2009 Luxembourgis.

Allkirjad